

Zandzevende seks!

Zandzevende zeester of Zandster (Common sea star)
Archaster typicu - Familie: Archasteridae

Waar komen ze voor?

Hoewel zijn (Engelse) naam anders doet vermoeden, is deze zeester niet zo algemeen voorkomend. Kwam hij vroeger nog algemeen voor in de noordelijke kusten van Singapore, sinds de grote overstromingen in 2007 is er massale sterfte opgetreden. Nu wordt hij in Changi of aan de Oost kust helmaal niet meer gevonden. Het is (gelukkig) nog steeds de meest voorkomende zeester in het zuiden. Hij komt voornamelijk voor in ondiepe, zandige en slikrijke gebieden met zeegras.

Uiterlijk

De volwassen dieren hebben een doorsnede van 12-15 cm (incl armen). Kleine jonge dieren komt men zelden tegen. Het lichaam is licht afgerond (niet plat) De armen zijn lang

en taps toelopen naar een scherpe punt, en omzoomd met korte platte, stompe stekels. De meeste dieren hebben vijf armen, maar soms komen er ook exemplaren voor met drie, vier en zes. De onderkant is bleek en voorzien van buisvormige voetjes, uitgerust met uignappen. Kleuren en patronen op de bovenzijde zijn zeer variabel in de kleuren grijs blauw, bruin en beige.

Hij wordt soms verward met de Acht-armige zandster (*Luidia maculata*). De acht-armige zand ster heeft, nou ja, acht armen en een grote tube voeten met puntige uiteinden. Terwijl de meeste gewone zandzeesteren vijf armen hebben (hoewel sommigen hebben zes), en ze hebben allemaal grote buis voet met zuignapvormige uiteinden.

Zandster met vier armen

Zandster met zes armen

Zandster met zeven armen

Wat eet hij?

Volgens Schoppe, voedt het dier zich met afval, rottende planten en kleine dieren. Om te eten steekt een gewone zandzevende zeester haar groene 'maag' door haar mond op de onderzijde. De 'maag' spreidt zich alle eetbare lekkernijen op te dweilen uit het zandoppervlak.

Ongebruikelijk paringsritueel

Zeesterren van het geslacht *Archaster* hebben een uniek paargedrag. Het mannetje, dat meestal kleiner is, zoekt een vrouwtje en klimt boven op haar, zijn armen afgewisseld met hare. Hun geslachtsorganen ontmoeten elkaar niet echt. Het sperma wordt slechts vrijgegeven door het mannetje wanneer het vrouwtje haar eieren loslaat.

Men veronderstelt dat dit gedrag de kans op externe bevruchting vergroot. Zozeer zelfs dat de mannetjes niet groot hoeven te worden en zijn dus meestal kleiner dan de vrouwtjes, een zeldzaam geslachtsverschil tussen stekelhuidigen. De enige andere zeester waarvan dit soort paargedrag bekend is in de praktijk, is de nauw verwante *Archaster angulatus*.

Er wordt gezegd dat er soms een klein parasitaire slak (*Parvioris fulvescens*) op de onderkant van de gewone zandzevende zeester is te vinden.

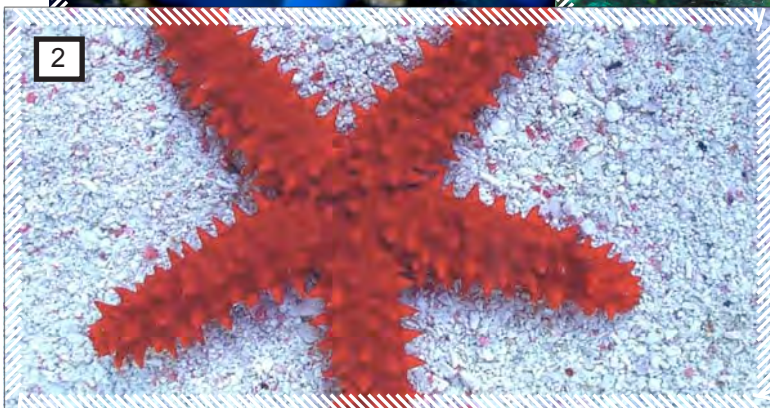
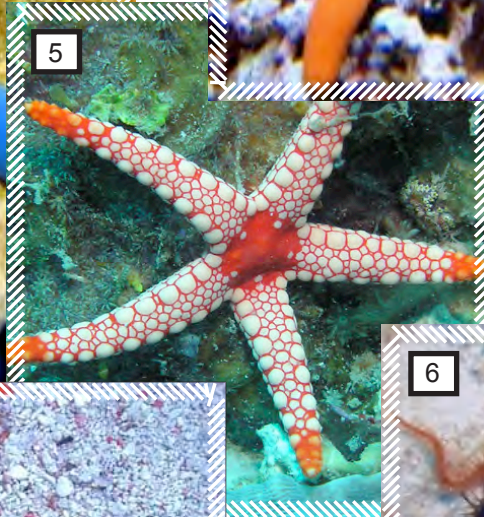
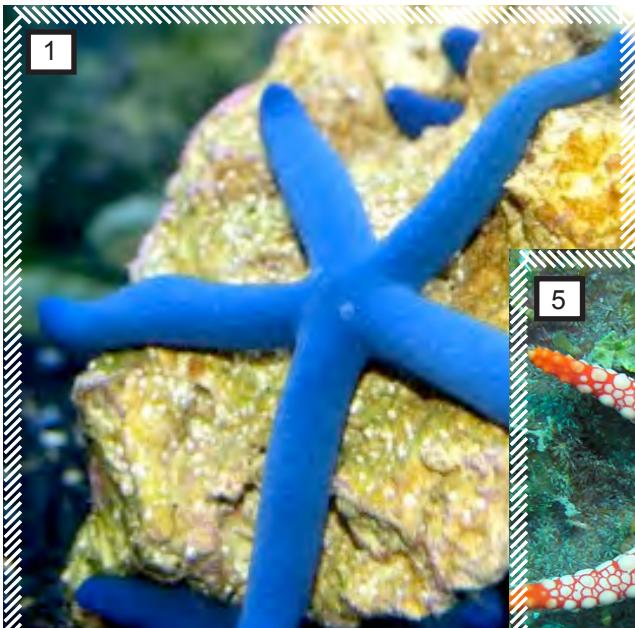
Is onze zeester speciaal?

Volgens de Singapore Red Data Book, zijn de diere die gevonden worden in Singapore groter dan de andere exemplaren elders in het westen van de Stille Oceaan. Het zou kunnen gaan om een aparte ondersoort.

Status en bedreigingen

Hoewel ze vroeger in overvloed voorkwamen, worden gewone zandzeesterren nu aangemerkt als 'Kwetsbaar' op de Rode Lijst van bedreigde dieren in Singapore. Dit is te wijten aan het verlies van habitats en 'oververzamelen'. Hun paargedrag suggereert dat een bepaalde populatiedichtheid noodzakelijk voor hen is om met succes te kunnen voortplanten. In het verleden, werd de gewone zandzeester in Singapore vaak verzameld als demonstratiemateriaal bij het onderwijs in de zoölogie en biologie. Dit kan de populatie bedreigen als het gevolg van oververzamelen.

Hierbij nog een aantal aantrekkelijke zeesterren

1. *Linckia laevigata*
2. *Echinaster echinophorus*
3. *Astropecten articulatus*
4. *Echinaster* sp.
5. *Fromia monilis*
6. *Ophiocoma* sp.